

Les 1: Een verklarende tekst schrijven

OPDRACHT 1 Wat ga je schrijven: een verklarende tekst

Wat is de VOGELS-strategie? Schrijf op wat de letters betekenen.

V _____

O _____

GE L _____

S _____

OPDRACHT 2 Filmpje kijken en aantekeningen maken

1. Je gaat een filmpje op YouTube bekijken. Lees voor de start van het filmpje punt 3 en bekijk alvast het schema dat op de volgende bladzijde staat. Dit kun je tijdens het kijken van het filmpje al invullen als je wilt.
2. Schrijf in losse woorden op wat het broeikaseffect is.

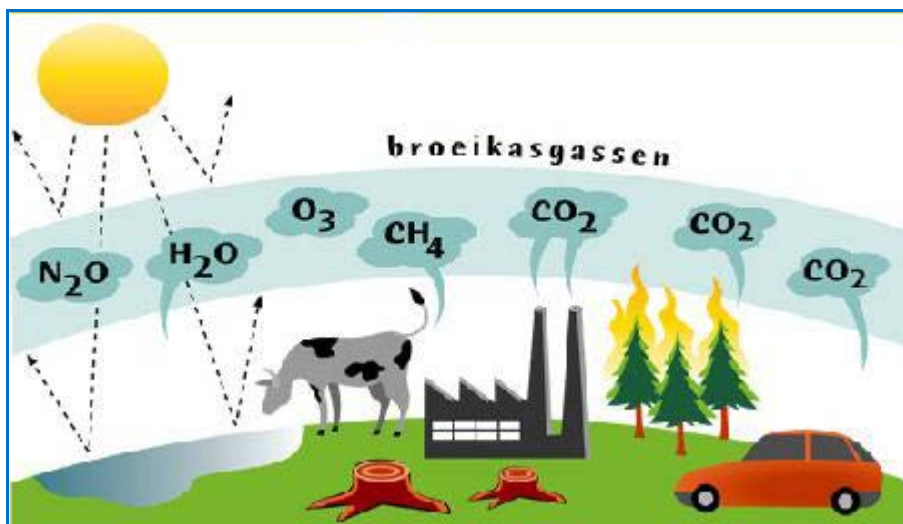
_____

_____

_____

_____

3. Schrijf in het schema (de S van VOGELS) op de volgende bladzijde wat de oorzaken en de gevolgen zijn van het broeikaseffect. De afbeelding hieronder kan je erbij helpen.

Oorzaken:

Diagram for causes (Oorzaken) of the greenhouse effect. It features six empty rounded rectangular boxes on the left, each with a blue arrow pointing towards a central box. The central box contains a cartoon Earth with a face, sweating, and sticking its tongue out, with the text "Verschijnsel: Broeikaseffect" above it.

Gevolgen:

Diagram for consequences (Gevolgen) of the greenhouse effect. It features five empty rounded rectangular boxes on the right, each with a blue arrow pointing away from a central box. The central box contains a cartoon Earth with a face, sweating, and sticking its tongue out, with the text "Verschijnsel: Broeikaseffect" above it.

OPDRACHT 3 Een oorzaak-gevolgschema maken met je schrijfmaatje

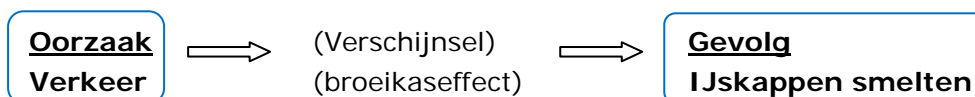
1. Bekijk het schema van opdracht 2 van je schrijfmaatje, je schrijfmaatje bekijkt het schema van jou.
2. Maak met zijn tweeën van de twee losse schema's een nieuw schema op een apart blad. Hierin staan alle oorzaken en gevolgen die jullie konden bedenken.

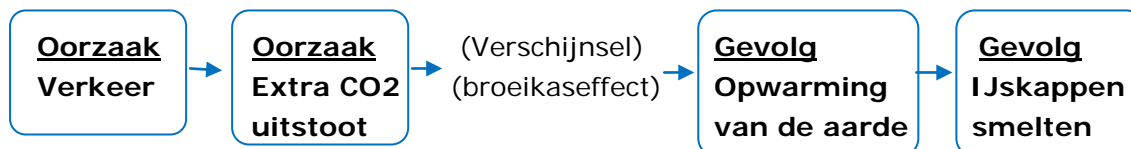
Uitleg

Als je een **verklarende** tekst schrijft, is het handig eerst na te denken over de **verbanden**. Die kun je voor jezelf duidelijk maken in een **schema**.

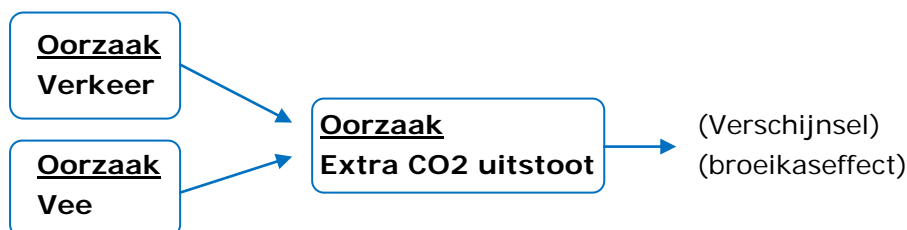
Verbanden zijn bijvoorbeeld **oorzaak en gevolg**:

Maar let op! Soms moet je ook zeggen hoe het komt dat er een oorzaak is. Dan heb je dus een oorzaak van een oorzaak. Of: als je een gevolg hebt gevonden, kan het zijn dat daardoor ook weer dingen gebeuren. Dit kun je ook al duidelijk maken in je schema. Soms moet je daarvoor een extra vakje toevoegen. Bijvoorbeeld:

Er kunnen ook meer oorzaken of gevolgen van iets zijn. Bijvoorbeeld:

Als je op de computer gewerkt hebt: sla je stukje op.
In les 2 ga je verder met je verklarende tekst.

Les 2: Een verklarende tekst schrijven

OPDRACHT 4 Oefenen met oorzaak-gevolgwoorden

1. Lees de uitleg.

Uitleg

Gebruik in een verklarende tekst oorzaak-gevolgwoorden.

Voorbeelden van oorzaak-gevolgwoorden zijn:

<i>eerst</i>	<i>een tweede oorzaak is...</i>
<i>doordat</i>	<i>dat komt door...</i>
<i>omdat</i>	<i>als gevolg daarvan...</i>
<i>door</i>	<i>het gevolg is...</i>
<i>de oorzaak is...</i>	<i>dat leidt tot...</i>

2. Schrijf hieronder een zin met de twee oorzaken die hieronder staan, en het verschijnsel. Gebruik oorzaak-gevolgwoorden.

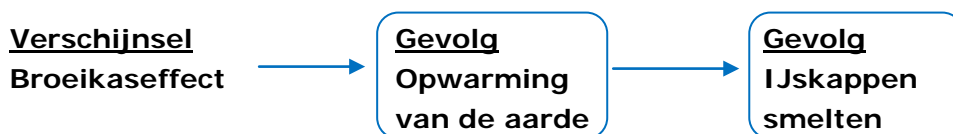

---

3. Schrijf hieronder een zin met het verschijnsel en de twee gevolgen die hieronder staan. Gebruik oorzaak-gevolgwoorden.

---

4. Kies nu twee oorzaken of twee gevolgen uit het schema dat je met je schrijfmaatje hebt gemaakt. Maak er zinnen mee en gebruik hierbij oorzaak-gevolgwoorden.

OPDRACHT 5 Een verklarende tekst schrijven met je schrijfmaatje

1. Je gaat samen met je schrijfmaatje een verklarende tekst over het broeikaseffect schrijven. Ieder schrijft de helft van de tekst. Spreek af wie de **oorzaken** beschrijft, en wie de **gevolgen** beschrijft.
2. Schrijf jouw deel van de verklarende tekst. Begin de tekst met een beschrijving van het **verschijnsel**: wat is het broeikaseffect?

Uitleg

Hoe beschrijf je het **verschijnsel**?

Dit zijn voorbeelden bij andere verschijnselen:

Wat is een zonsverduistering? Dat is dat...

Vulkanisme houdt in dat ...

Woestijnvorming betekent dat ...

3. Maak een tekening of een schema voor bij de tekst. Dat helpt de lezer om de tekst beter te begrijpen.
4. Zijn jullie klaar met schrijven? Lees dan de tekst van je schrijfmaatje. Schrijf een + bij wat je goed vindt, en schrijf een – bij wat nog beter of duidelijker kan. Je schrijfmaatje doet dit ook bij jouw tekst.
5. Bespreek daarna elkaars teksten en verbeter je tekst.
6. Maak beide teksten aan elkaar vast. Nu hebben jullie één verklarende tekst.
Let op: Zorg dat de tekst netjes en duidelijk is, zodat de kinderen uit de andere klas hem goed kunnen lezen en begrijpen.

OPDRACHT 6 Terugkijken: het schrijven bespreken

Denk na en schrijf op.

1. Dit vond ik handig bij het schrijven: _____

_____

_____

2. Dit vond ik lastig bij het schrijven: _____

_____

_____

3. Dit is het belangrijkste dat ik heb geleerd: _____

_____

_____